

Zašto varamo i trebamo li prijevaru oprostiti?

Varamo li iz seksualne potrebe, iz prkosa, iz usamljenosti? Varamo li zato što nam nedostaje pažnja ili zato što ne znamo što u seksu točno želimo? Varamo li radi zadovoljavanja ega? Je li prijevara imalo zdravo rješenje za osobu koja vara, s obzirom da za njezinu vezu definitivno nije? Razmišljamo li o potencijalnim posljedicama prije nego što posegnemo za tako radikalnim činom? Nije li moralnije prekinuti vezu ili brak prije nego što se prijevara uopće dogodi? Ako smo prevarili, kako sanirati nastalu štetu? Posjedujemo li zdrav razum ako nakon prijevare liježemo u krevet s voljenom osobom kao da se ništa nije dogodilo?

Radi se o vrlo kompleksnoj temi. S obzirom na to da smo različiti, svatko na prijevaru gleda i reagira drugačije. Možemo je doživjeti različito s različitim partnerima, u različitim životnim razdobljima i raznim situacijama. To je zato što se mijenjamo i zato što nemamo uvijek jednake prioritete. Također reagiramo ovisno o tome je li se radilo samo o tjelesnom činu ili su bile i emocije u igri. I na kraju se pitam - ima li svaka osoba neki opći integritet i kategorički imperativ savjesti koji je konstanta i ovisi ponajprije o karakteru pa se zbog toga nekim ljudima nevjera nikad ne bi mogla dogoditi, dok se drugi lakše poskliznu o njezine skute?

Varaju li više muškarci ili žene?

Smatram da je malo ljudi koji se nikad u životu nisu susreli s prijevarom, bilo da su prevarili ili pak bili prevareni. Ne treba se zamarati time varaju li više žene ili muškarci jer to nema smisla; sumnjam da na to možemo utjecati bez ciljane i jasne seksualne edukacije u školama i obiteljima. Čak i da jedan spol statistički vara više, uvijek ostaje otvoreno pitanje - s kim vara? No, ako osvijestimo da su ženska prostitucija i pojam "sponzoruše" neizmjereno rasprostranjeni u svijetu, ipak se čini da za to postoji uzrok.

Ono što je dobro uzeti u obzir jest da većini muškaraca za jednokratnu ili povremenu prijevaru emocije nisu od presudne važnosti. Čak štoviše, ako posegnu za tim činom, rjeđe razvijaju emocije prema ljubavnici u odnosu na one prema supruzi koju vole i s kojom imaju obitelj. Znam puno više oženjenih muškaraca koji su imali nekolicinu ljubavnica, ali i dalje imaju stabilan brak jer im supruga o prijevari nema pojma ili naprosto ne želi znati. S druge strane, žene ili djevojke koje na takav način varaju

svoje muževe ili dečke gotovo da ne znam ili se posve slučajno s takvima ne družim. Trenutno prijateljujem samo s jednom donekle sličnom, ali za nju znam da je uzrok takvog ponašanja rano napuštanje od strane oca i konstantno nepokazivanje emocija od strane majke, iako duboko u sebi žudi za kvalitetnom monogamnom vezom u kojoj će prestati tretirati sebe prvenstveno kao komad mesa.

Nažalost, takvih žena ima mnogo, a mi kao društvo činimo premalo da to promijenimo. Valja napraviti jasnu distinkciju između seksualno slobodome žene koja voli seks i želi avanture (o čemu sam pisala u prošloj kolumni:

https://www.femina.hr/clanak/index/r/6/c/9320/se/ljubav-seks_zasto-drustvo-neprestano-stigmatizira-seksualno-slobodoumne-zene) i žene koja treba pažnju i traži seks zbog duhovno-emotivne praznine. Dok će prva češće biti solo ili u otvorenoj vezi, druga će češće posegnuti za prijevarom.

Ljudi varaju jer nisu naučeni nositi se s vezom koja nije uvijek savršena. Nitko ih nije učio kako u takvim razdobljima komunicirati. Koliko parova potraži savjet psihologa ako ne znaju riješiti problem u vezi ili braku? U našoj zemlji iznimno malo. I samo za informaciju, ovdje ne mislim na pomoć privatnih psihologa i psihijatara koje trebate plaćati, nego odlazak specijalistu putem uputnice koju je izdao vaš liječnik opće prakse. Naime, kad su vam ljubavni problemi toliko naglašeni da ne možete normalno funkcionirati, ako vam zbog toga stradava posao ili, ne daj bože, briga oko djece, to JEST trenutak kad je potrebno potražiti pomoć, baš kao što potražite uputnicu za kardiologa kad osjetite konstantne aritmije zbog kojih ne možete disati.

Osvijestimo nekoliko važnih stvari. Ni osnovna ni srednja škola, baš kao ni fakultet ne uče nas važnim stavkama poput: što je ljubav; kako komunicirati s partnerom; kako brinuti o djeci; kako unaprijediti seksualni život. To su bitne stavke koje su nam potrebne do kraja života, ali ih, na žalost, moramo naučiti sami. Sretni su ljudi koji u roditeljima imaju uzore i učitelje, ali tu sreću nemaju svi - rekla bih samo 20% najsretnijih. Zašto? Zato što ni većinu roditelja tome nisu naučile ni škole ni fakulteti, nego te vještine cjeloživotno uče sami.

U balkanskom društvu prijevara je poput rekreacijskog sporta

O vjernosti, poštovanju i povjerenju također nas nitko kvalitetno ne podučava. Crkva te stavke zagovara, ali objašnjenja iz Starog i Novog zavjeta opisana su arhaično, ne uzimajući u obzir važan psihološki pristup; psihologija je u to vrijeme bila daleko od početka. Iz osobnog iskustva svakodnevne komunikacije o seksualnosti s ljudima, žalosno utvrđujem da poznajem puno manji broj brakova u kojima ni jedna strana nikad nije pribjegli prijevari (koketiranja se ne računaju jer to povremeno radimo svi). Ne znam je li to u ljudskoj prirodi ili smo kao civilizacija tako odgajani, iako se većina ovog društva deklarira kršćanima.

U nekoliko prijašnjih kolumni spomenula sam da sam u svoje dvije veze u 20-ima i 30-ima bila ona koja je varala. Moje su prijevare imale nekoliko razloga koje ne smatram opravdanim, ali tada drugačije nisam znala. Je li mi danas žao? Nije, zato što su te veze ionako trebale završiti pa su moje prijevare bile svojevrsan eskapistički čin da odnos brže okončam. Kakogod, moralnu stranu svog tadašnjeg ponašanja nimalo ne opravdavam. Seksualni instinkti i želja za pažnjom bili su mi jači od vještina kako da riješim problem ili se udaljim od tadašnjeg partnera, iako sam znala da moje seksualno involviranje s drugima neće umanjiti osjećaje prema njemu. Tada sam bila drukčija nego danas, a imala sam i partnere kakve više ne bih odabrala.

Danas prijevaru nikako ne bih mogla ponoviti. Osvijestila sam uzroke pa rješavam njih. Također ne bih tolerirala da netko prevari mene jer znam koliko ulažem u ljubavni odnos. Smatram da prijevaru ne bi trebao tolerirati nitko te da se takve bolne situacije događaju s razlogom. One su putokaz da trebamo krenuti dalje jer partner koji je prevario ionako već jest krenuo dalje.

Osobi koja istinski voli i cijeni partnera, prijevara će biti posljednja opcija. Ako nekoga imalo poštujemo, najprije ćemo prekinuti tu vezu (ili brak) pa onda otići drugome u zagrljaj ako je neizbježno. Prevariti je puno lakše nego ostati čovjek, ali posljedice su mnogo kompleksnije i nisu potrebne ikome tko želi čistu savjest. Nisam ovdje da moraliziram, nego da usputno upozorim one koji o nečem takvom trenutno razmišljaju ili koji će se ikad naći u sličnoj situaciji.

Također je važno spomenuti da oni koji su skloniji prijevari manje vole i cijene sebe. Partner nije ovdje da krpa naše rupe, već da bude nadgradnja naše emotivne, društvene i svake druge stabilnosti.

Seksualni život nakon oprostene prijevare

Moja dva partnera moje su seksualne izlete oprostili i nisu prekinuli sa mnom. To je bio njihov izbor jer su znali da veći dio problema nije bio u njima, nego u meni.

Današnje ljubavne veze i brakovi sklapaju se s naglaskom na ljubavi. Dok je god ljubav temelj takvih odnosa, ona bi trebala ostati neoskrvnjena tjelesnom podavanju trećoj osobi. Za sve drugo tu je otvorena veza ili pak isključivo seksualna veza bez emocija, ali one se definiraju u početku svakog odnosa. Iznimno cijenim ljude koji uspijevaju zadržavati kvalitetan brak i odgoj djece bivajući u otvorenoj vezi; smatram da za to trebaš biti vrlo izgrađena osoba. Kad se stvari na takav način definiraju, onda bi se trebale poštivati ako nam je stalo do odnosa. Naravno da se jedan od partnera može s vremenom promijeniti i poželjeti revidirati ili nadograditi vaše prijašnje dogovore, ali za to opet kao konstruktivno rješenje imamo razgovor i iskrenu komunikaciju umjesto prijevare.

Ono što me dugogodišnje bavljenje seksualnom edukacijom naučilo jest da je za nepribjegavanje prijevare vrlo važna veza naših roditelja, pogotovo onog roditelja koji je istog spola kao i mi. Poštovanje naše majke prema ocu osnovni je preduvjet i temelj kako ćemo se odnositi prema partneru i kako ćemo se ponašati u izazovnim i konfliktnim situacijama da odnos ne bi završio seksualnim zastranjenjem.

Činjenica je da nakon prijevare ništa više nije isto. Cijeli odnos kao da se mijenja iz temelja, bez obzira na to jesmo li mi prevarili ili bili prevareni. Odgovor na pitanje iz naslova: nema univerzalnog pravila po pitanju oprosta prijevare. Opraštamo ovisno o tome što nam kaže srce. Smatram da je razum u takvim stvarima sekundaran. Postoje osobe i odnosi u kojima bismo prijevaru oprostili uvijek, ali postoje i oni iz kojih bismo izašli odmah. Svakog partnera volimo na drugačiji način, a naše su emocije presudne u tome koliko ćemo uložiti u njega i u naš odnos. Zato slijedite svoje instinkte.

Piše: Marina Krleža; photo: Ivan Brezovec

Web stranica: www.lelo.com

Instagram: https://www.instagram.com/lelo_official/

Facebook: <https://www.facebook.com/LELO.Official/>